

Onderwerp: Rol lokale overheid t.a.v. gemeentelijk cultuurbeleid

Aanwezig: wethouder dhr. P. Lemmen (beperkt aanwezig); wethouder dhr. T. Middelkoop; dhr. M. Belarbi; dhr. C. van Vuuren (CU/SGP); mw. E. Huberts (VVD); dhr. H. Witte (Gemeentebelangen Groen Soest); dhr. B. Groothuis (Soest 2002); mw. R. Coppes (GL); mw. H. Kuijter (plv. Griffier); dhr. T. Koelewijn (Soest 2002); mw. A. Oostrom (CDA); dhr. H. Gerth (fractie-assistent VVD); dhr. F. Panhuijzen (fractie-assistent VVD); dhr. K. van Geet (VVD); dhr. H. Posthuma (PvdA). Mw. A.K. Visscher (cultuurambtenaar + verslag)

1. Opening:

De wethouder Cultuur heet iedereen welkom, en legt de bedoeling van de avond uit. Hij hoopt input van de aanwezigen te krijgen voor de herijking van de bestaande cultuurnota. De gespreksleider Erik Akkermans (BMC) stelt zich vervolgens voor.

2. Introductie:

De gespreksleider geeft de aanwezigen mee dat het cultuurbeleid veelal voor een groot deel vastligt door de structurele uitgaven aan subsidies. Zoveel speelruimte is er vaak niet voor nieuw beleid, tenzij bestaande subsidies worden herzien of de raad meer geld ter beschikking stelt. Er vindt een korte terugkoppeling op hoofdlijnen plaats van de resultaten van de expertmeeting met het culturele veld, op 26 februari jl. Erik Akkermans was toen ook gespreksleider. Dat verslag zal t.z.t. als bijlage aan de herijking van de cultuurvisie worden toegevoegd.

3. Culturele helden:

De aanwezigen wordt gevraagd wie hij /zij als persoonlijke culturele held ziet. Daarna verplaatst men zich in de rol van cultuurwethouder: stel dat je zelf vakwethouder bent, wanneer heb je een standbeeld verdiend? Voor een aantal raadsleden zijn mensen als Pierre Jansen en André Rieu en anderen culturele helden vanwege het slechten van drempels waardoor kunst en cultuur voor een grote groep toegankelijker is geworden.

4. De zwaktes en sterktes van Soest op het terrein van kunst/cultuur:

Desgevraagd geven de raadsleden aan wat zij als zwaktes zien :

- geen afstemming met het aanbod in omliggende gemeenten
- versnippering van het aanbod
- weinig afstemming van aanbod qua tijdstip (op hetzelfde moment vinden diverse activiteiten plaats. Gevolg: minder publiek)
- de inzet van vrijwilligers: risicovol want het kan zo weer stoppen. Vrijwilligers kan niets verplicht worden (tegelijk ook een 'sterkte')
- de onbekendheid van het grote publiek met het verhaal achter beeldende kunst in de openbare ruimte
- beperkte digitalisering van entreekaarten lokale evenementen/activiteiten
- een verzamelgebouw met culturele functies wordt gemist
- geen centrum aanwezig dat als cultureel 'kloppend hart' in de gemeente Soest wordt ervaren (horeca/theater e.d.)

Sterktes in Soest/Soesterberg volgens de raadsleden:

- De vele culturele instellingen, verenigingen e.d. zoals de vele amateurkunstverenigingen, Artishock, Cabrio, Museum Oud Soest e.d.
- De diversiteit in het aanbod wordt verschillend ervaren, dat hangt af van waar je van houdt, en welke kwaliteit je zoekt
- de inzet van vele vrijwilligers

5. Basis van cultuurbeleid (voorzieningen)

De gespreksleider geeft een korte inleiding op het gebruikelijke voorzieningenniveau van middelgrote gemeenten zoals Soest. Hij licht het "Ringenmodel" toe die van schrijver Wijn afkomstig is. Het model met voorzieningen wordt uitgedeeld (zie bijlage: voor het model).

6. De rol van de lokale overheid t.a.v. cultuurbeleid; thema's uit de startnotitie herijking cultuurvisie

Cultureel ondernemerschap

De gesprekleider zei in eerste instantie verrast te zijn door het hoofdthema van de startnotitie: 'cultureel ondernemerschap'. Maar gaandeweg is het eigenlijk heel logisch. Naast het hebben van 'hogere doelen' als talentontwikkeling, ontplooiing e.d. (KUNST om de KUNST) moet het culturele aanbod ook gewoon afgenomen worden, oftewel er moet geld verdiend worden. Het is landelijk een actueel onderwerp. Bureau 'Kunst en Zaken' heeft regels voor goed cultureel ondernemerschap opgesteld. De vakwethouder voegt eraan toe dat het uitgangspunt is dat cultureel ondernemerschap niet automatisch leidt tot bezuiniging op de subsidies. Culturele instellingen die cultureel ondernemen moet je belonen en niet straffen.

Cultuurparticipatie en doelgroepenbeleid

Een raadslid draagt het idee aan dat er meer aanbod moet komen voor jongeren, vooral op het gebied van podiumkunst. 'Soestvrijstaal', de podiumavonden voor jongeren, zijn overigens een groot succes. Op lokale podia zoals Idea, Artishock, Cabrio e.d. vinden optredens in diverse disciplines plaats waarbij jongeren na een coachingstraject elkaar hun talenten durven te laten zien. Het is een co-financiering van de gemeente met o.a. de provincie. Een raadslid merkt op dat voor kinderen een project vergelijkbaar met 'Kies je Sport' voor cultuur wordt gemist ('Kies je Cultuur'). Ieder kind zou nl. diverse curussen op cultuurgebied moeten kunnen uitproberen, zodat er vaker tussentijds gewisseld kan worden. Dat is nu nauwelijks mogelijk. Gemeld wordt dat het cultuurprogramma onder schooltijd (PO) kinderen kennis laat maken met kunst, cultuur en erfgoed. Het zou mooi zijn als de echte verdieping na schooltijd gebeurt. Ook het VO kent een cultuurprogramma onder schooltijd. Het idee van de plv. raadsgriffier om in het BCF-traject als subsidievoorwaarde op te nemen dat er meer aanbod voor de doelgroep jeugd & jongeren moet komen, wordt positief ontvangen. De gespreksleider meldt dat tijdens de expertmeeting aanbevolen is vooral het onderwijs als ingang te zien voor meer cultuurparticipatie, ook onder allochtone kinderen.

De raadsleden dragen concrete ideeën aan:

- Het imago van Soest versterken met een one-liner. Kies één beeld uit die past bij de opvallende lokale kenmerken van Soest en Soesterberg.
- Meer aandacht voor beeldende kunst in de openbare ruimte: profileren met Soester thema's bijvoorbeeld landschapskunst. Misschien is zelfs een nieuw festival op dit vlak mogelijk (naast het Cultuurfestival?); Kunstexpositie in het gemeentehuis (de oude BKR-regeling) in de hal en andere openbare ruimtes.

Samenwerking

De raadsleden hebben de indruk dat er binnen het culturele veld wellicht meer kan worden samengewerkt, maar men ziet meer in een betere afstemming onderling (qua tijdstip). Maar men is van mening dat de gemeente samenwerking niet af kan dwingen. Dat moet je overlaten aan initiatieven vanuit het culturele veld zelf. De vakwethouder wenst dat het Cultuurpunt Soest wellicht méér kan aansturen. Aan de andere kant is het zo dat de cultuurconsulent op het moment dat de Culturele Ladder weer uitkomt, het culturele veld er herhaaldelijk actief aan moet herinneren hier gegevens voor aan te leveren. Dat gaat langzamerhand wat beter, maar het gaat niet automatisch goed. In die zin moet het culturele veld meer belang hechten aan het beter afstemmen op elkaar activiteiten, door voorgenomen activiteiten tijdig te melden aan het CultuurPunt. Op die manier houdt het CultuurPunt overzicht en worden activiteiten meer verspreid.

Accommodaties

De deelnemers zien kansen als het gaat om het gemeentehuis: maak er een cultureel bolwerk van. Bijv. de raadszaal of kantine multifunctioneel gebruiken o.a. voor exposities/tentoonstellingen. Daarvoor moet de raadszaal wel eerst geschikt gemaakt worden (akoestiek verbeteren e.d.). Ook de Officierscasino in Soesterberg biedt mogelijk kansen. Een verzamelgebouw met diverse culturele functies (Kulturhus) is in de toekomst wenselijk en hopelijk ooit ook mogelijk. Ook wordt de wens geuit

dat Cabrio eigenlijk een schuifdak zou moeten hebben. De raadsleden voelen vooralsnog weinig voor een nieuw investeringsfonds voor accommodaties, dan moeten erregels worden opgesteld e.d. Men voelt meer voor voortzetting van de huidige adhoc beoordeling van incidentele aanvragen. De cultuurambtenaar meldt dat tijdens de expertmeeting het idee is aangedragen vanuit het veld vaker met een gezamenlijke toekomstvisie te komen, bijvoorbeeld op dit terrein.

De wethouder vraagt aan de raadsleden of zij in het cultuurbeleid meer willen kiezen voor verdieping of voor verbreding. De meeste raadsleden zijn vooralsnog geneigd voor het laatste te gaan.

Tenslotte wordt de raadsleden verteld dat tijdens de expertmeeting ideeën zijn aangedragen hoe de gemeente cultureel ondernemerschap kan stimuleren (bijv. toestaan positief saldo in te zetten voor vernieuwing; calamiteitenfonds oprichten om risico's te dekken e.d.). De vakwethouder is van mening dat cultureel ondernemen inhoudt dat je als culturele aanbieder zowel duurdere programmering naast de 'grote kaskrakers' laat bestaan, want de laatste compenseert (hopelijk) qua inkomsten de eerste. Dat vergt marktinzicht.
